

Flaggdagshaldið í Vestmanna

Í mong ár hava vit her í bygdini havt hópín av KFUK-skótum og titlingum, sum í teirra vøkrum grønu búnum hava sett serstakan dám á bygdarlívið.

Fyrstu árin vóru fundirnir hildnir í kjallaranum á læknahúsum. Hetta var hjá Binu Dahl, sum í síni tíð stovnaði skótaliðið saman við Andreu Lisberg og Hervør Hanussardóttir.

Men ynski var um at fáa sitt eigna, og eydnaðist hetta eisini, tá fittu og hugnaligu húsin vóru keypt til skótarbeiðið, og so lógið tað ljóðar — eisini góldin. Hetta var einki minni enn eitt satt bragd, takkað verið leiðarum, skótum, foreldrum og bygdarfólkinum, sum givið hava, hildið basarar og seinast, men ikki minst, eisini stuðlað keypinum beinleiðis.

Altíð eru skótarnir fúsir til hjálpar. Hvussu idnar og fittar eru tær ikki, tá tað snýr seg um sølu av merkjum og lutaseðlum til alskyns góð endamáli.

Í fæstuni hava tær hildið við líka vakra síðin at fara í kirkju allar sum ein til hvørja fæstugudstæna, sum vit vaksnu øll eru

teimum sera takksom fyrri.

Ein annar av vøkrum síðum teirra er flaggdagshaldið, sum tær hava skipað fyrri síðan 1971, og staðist hevur ikki á at fáa undirtøku fyrri tí, tær skipa fyrri; roðararnir hava

allir verið úr bygdini. Serliga hugaligt hevur verið seinastu árin, síðan hornorkestrið hevur verið fastur táttur í hesum hátíðarhaldi. Tá liðugt er, hevur verið farið ígjøgnum bygdina í skrudgongu.

Fyrr var haldið í skúlagarðinum, men vegna arbeiði, ið nú er fyrri har, var í ár skipað fyrri haldinum á býartorginum. Helst verður tað eisini har í framtíðini, so væl hóskaði hetta er til endamálið.

Bina Dahl, skótaleiðari bjóðaði øllum vølkommum og greiddi frá skránni: Flaggsangurin, Fram úr Norðurhavi stendur og til seinast aftur flaggsangurin.

Í fyra ár varð flaggróðan hildin av einum KFUK-skóta. Hesin var Elsebeth Dahl og gleðiligt var aftur í ár at lýða á skóta-flaggdagsrøðu Hervør Hanussardótturs, skrivar SKÓTI. Róðan var henda:

Góðu skótar, gott fundarfólk!

Fyrst skal eg takka tykkum, sum hava givið mær høvi at halda ta árliku flaggdagsrøðuna í Vestmanna.

Tá grækarismessuhald ikki verður hildið her í bygdini, so fari eg eisini stutt at steðga á við henda dag og gleðast um fuglin — tjódrini, sum komin eru hóast veðrið ikki er so várligt í hesum kuldanum.

Nú sprettir á fold og spirar, kvøður okkara eigna bygdaskald, og ikki var tað sørt, at so var, áðrenn hesin síðsti kuldin kom, men fuglalív, hendinga smálomb, og tað at dagurin er longdur, ber boð um, at nú er várið komið. —

Tann 25. apríl 1940 varð kunngjørt, at føroysk skip

skuldu sigla undir okkara núverandi flaggi. Tað eru sostatt 45 ár síðani.

Vit vunnu á mál, men sum í øllum livsins viðurskiftum, so er sigurin ikki ein sigur í sjálvum sær, sum loyvir okkum at setast hendur í favn.

Tað vóru ungir færoyingar í útlegd, sum veturin 1918-19 funnu fram til tað merki, sum vit í dag hava. —

Øllum skal ansast eftir, so tað ikki fer í vanrøkt, so um vit taka samanburð við málið, so má ansast eftir tí hvønn dag. Merkið er eins neyðugt fyrri okkum sum fólk og tjóð og málið er tað, — tú mást vera góð við bæði. —

Vit, sum eru skótar hava flaggið við okkum sum fast viðfórl, og stoltar eru vit, tá vit fáa høvi at visa flaggið á teimum stóru landslegnum, vit hava lutikið á.

Tað er altíð ein glað og errin genta, ið vindur flaggið á stong á morgni.

Eingin okkara kundi hugsað sær eitt annað flagg, tað er vorðið ein nátturligur lutur hjá okkum øllum bæði í gleði og sakni.

Tú kanst spyrja um tíðin er farin frá okkum í hesi 45 ár at halda flaggdagshald, ið trúliga verða hildin kring landið.

Sjálv haldi eg, at júst hetta at flaggdagshald verða hildin, at fólk í hópatal koma saman, hóast tey væl vita, at tað er sama evni ár um ár, — ta- knýtir okkum nærri at savningarmarkeringum.

Hóast vit ikki eru samd í politikki og øðrum málum, so eru vit hóast alt samd um at varðveita og verja flaggið. —

Men avbjóðingin í lívi okkara stendur framvegis við. Hvussu vit skulu mennast tjóðskaparliga, mentunarliga og vinnuliga, eru framvegis spurningar, sum hava størsta áhuga í fólk okkara.

Lívið er ein avbjóðing alt sum tað er, og við teimum evnum vit hava at tosa, hugsa, og siggja, og teir sansir, vit nú einaferð frá Skaparans hond eru útgjørð við, áttu vit at havt allar møguleikar at sæta okkum og hjálpt hvørjum øðrum har ástendur, og tað er her, vit eiga at lata við okkum koma.

Meðan miljónir av fólk svøltu, so líva aðrar miljónir av fólk í yvirflóð, ja doyggja í vælandi.

Vit skótar hava eina lóg og eitt lyfti, sum er so væl og ríkt orðað, og mitt ynski, mín vón skal verða fyrri land okkara og tað fólk her býr, at tann lógin og tey lyfti verða hildin, tí um vit øll liva eftir hesum reglum, so varðveita vit eitt reint og gott fólk í hesum landi, og tað er hin besta gáva — viðurkenning — vit kunnu geva tí flaggi, sum ber boð um, at her búgva færoyingar.

Takk fyrri!

Framhald av síðu 7

unn Johannesen. Hon arbeiðir hálvan dag og heldur til á tí fyrr nevndu skrivstovu hjá landsjúkrahúsum, sum felagið hevur fingið loyvi at nýta. Skrivarin arbeiðir við framhaldandi at skráseta allar tilburðir av illkynjaðum sjúkum í Føroyum frá 1978. Hetta arbeiði, sum Mogens Egholm stendur fyrri, verður gjørt á patologiskum deild á landssjúkrahúsum. Til dataviðgerð av hesum skrásetingartilfari fáa vit hjálpið frá tí danska cancerregistaranum.

Skrivarin arbeiðir eisini við at fyrireika tær fyrribyrgjandi kyknukanningarnar av krabbameini í livmóðurhálsi, sum skulu koma í gongd í ár, og sum landsstýrið hevur bundið seg til at styðja. Krabbameinsfelagið hevur góðið ein part av einari teldu, sum er keypt til hetta endamáli. Ein nevnd, sum Mogens Egholm, Marner Simonsen og Álvur av Kák eru í, stendur fyrri hesum kanningum. Mogens Egholm sigur, at longu nú verða gjørdar nokk so nógvur av hesum

kyknukanningum á patologiskum deild. Tær kvinnur, sum ynskja tað, kunnu eisini nú fara til teirra eigna lækna, sum ger undirlivskanning, og sendir tilfarið til patologiskum deild, har tað verður kannað við sjóneyku.

Seinasta ár vóru gjørdar um leið 3.000 soverðnar kyknukanningar. Úrslitini av teimum kanningunum, sum soleiðis eru gjørdar, verða tald við í teimum skipaðu kanningunum, tá ið tær eina ferð koma.

Í samband við hesar fyrribyrgjandi kyknukanningar hevur krabbameinsfelagið skipað fyrri nokkrum upplýsandi fyrilestrum, sum hava verið hildnir runt í Føroyum, ialt 9 ymisk stöð. Mogens Egholm hevur greitt frá krabbameini í livmóðurhálsi og um, hvussu henda sjúka kann basast, um tær fyrribyrgjandi kanningarnar verða gjørdar til lítar og Sanna Dahl Niclasen hevur sagt frá krabbameini í brósti og um, hvussu kvinnur kunnu læra seg at kanna bróstini sjálvar. Ein filmur, sum er læntur frá tí danska krabbameinsfelagnum um hesa sjálvkanning av

bróstunum, hevur verið vistur. Hesi tiltøk hava verið ógvuliga væl vitjað allastaðni. Í Kollafirði savnaði fundarfólknið pening saman til felagið, inn komu um leið 800 kr., og hetta var felagið ógvuliga takksamt fyrri. Á øllum fundunum var ein bóklíngur býttur út um sjálvkanning av bróstunum. Henda bóklíngur læt krabbameinsfelagið prenta fyrri nokkrum árum síðani, og hann varð tá sendur út í hvørt hús.

Í hesum árinum er eisini ætlanin at fáa prentað nakrar bóklíngar um illkynjaðar sjúkur, í fyrsta umfari um krabbamein í livmóður og um krabbamein í sodningarlagnum og í lungum, so at fólk kunnu fáa meira at vita um hesar sjúkur. Tað er umráðandi at vita, hvussu hesar sjúkur byrja, og hvussu tær taka seg upp og hvørji tey fyrstu sjúku-eyðkennini eru. Um fólk læra at leggja til merkis tey byrjandi sjúkeyðkenni, kunnu tey fara fyrr til kanningar og soleiðis kanska hava betri útlit til at verða lekt.

Ætlanin er eisini at visa ein film í sjónvarpinum

um, hvussu illkynjaðar sjúkur taka seg upp og samstundis fáa prentað ein bóklíngur um hetta. Filmur hevur felagið fingið til láns frá tí danska krabbameinsfelagnum, men enn eru tey neyðugu loyvin til at prenta bóklíngur ikki fingin.

Føroya Felag móti Krabbameini er nú 6 ára gamalt. Hesi fyrstu árin hevur verið roynt at styrkja og menna felagið, so at tað er fært fyrri at

røkja tær uppgávur, sum tað hevur sett sær. Felagið hevur nú 2776 limir, hetta talið hevur staðið við tey seinastu 2 árin.

Felagið takkar fyrri tann ómetliga góða stuðul, sum tað hevur fingið frá Føroya fólk. Tað hevur øll árin fingið nógvur og stórar gávur. Limir hava góðið meira enn ásetta limagjaldið. Í 1984 fekk felagið eisini testamentariska gávu. Frá Føroya Sparikassa fekk felagið

4.000 í 1984 og nógvur peningur er komin í gávu við gravarferðir, ialt 94.755 kr. tað seinasta árið.

Tann besti stuðul, felagið kann fáa frá Føroya fólk er, at fleiri verða limir í felagnum.

Um onkur hevur hug at gerast limur í felagnum, er lættasti máti at fara á posthúsið og gjalda 50 kr. á giro nr.: 51608 til Føroya Felag móti Krabbameini, Vestmanna.

Konsert

verður í Útvarpshøllini sunnudagin 5. maí kl. 20.

Á skránni verða sangir, sum Kristiliga Sangkórið hevur sungið í kirkjuni, í KFUK og saman við Tórshavnar Musikk-skúla hetta sangskeiðið. Millum annað kann nevast eitt tónleikaverk yvir eitt gamalt føroyskt kingolag, sum verður framført saman við strúkarum, træblásarum og hornblásarum.

Av heilt nýggjum sangum kann m. a. nevast ein calypso, sum Finn Roar hevur skrivað og eina várvísu, sum Johan R. Jacobsen hevur sett lag til.

Kristiliga Sangkórið